

Publicado QUINZENAL D LITERATURA: I ART: GIRONA

LA MEUA LLENGUA

Cada flor té un color y té una aroma,
Cada aucell té son cant,
Aixi com cada poble té un idioma;
Yo, soch del meu amant.

Yo l'adore fidel, com à sa mare
Tot bon fill deu voler,
Encar que la llejea la malpare,
Ja que li deu lo ser.

Yo que la vulch, per pobra qu' ella fora,
Maltraçada e ignorant;
Al vore les belleçes que atresora,
Com me pren dolç encant!

JOSEP M.ª PUIG.

Núm. 33.

Any II.—30 Maig, 1903.

LAS BODAS DEL ROSSINYOL

RONDALLA.—PROSA AB RIMS

(PREMI EN NOSTRE CONCURS)

Una vegada era un rossinyol que vivia trist y sol y 's va enamorar y 's volia casar. Però com era molt pobrissó, devant de la seva amoreta ni gosava a piular; no mes quan era fosch, ben fosquet, cantava sa fatlera entre la brosta de la torrentera.

La garsa, que ho va entendre, va dir: "Jo ho arreglaré. Podrán dirme xerrayre, ja ho sé".

D' un vol s' enfila a un pi; troba al esquirol que prenia 'l sol.

—Deu te quart, Esquirol.

—Garsa, Deu te quart. ¿Que 't du per aquí?

—Hi ha un rossinyol qui viu trist y sol y está enamorat; però es molt pobret, y no mes al ser fosch, ben fosquet, canta sa fatlera entre la brosta de la torrentera. Crech que 's morirá.

—¡Ca!

—O fugirá lluny.

—¿Vols di'?

—Si.

—¡Quin greu me sabria! ¡Canta tant bé, dóna tanta alegria!

—Donchs si tu 'm creus, ja veurás com no 's mou. ¿Farás lo que 't diga?

—Prou.

—Mira: així qu' ell cantarà, quan sia fosch, parlemne als vehins del bosch. Tu ves per baix dient lo que passa; jo vaig per alt... ¿Ho tens entès?

—Si.

—Corre, ves.

* * *

Cada hu va pél séu cantó, y diu, fent lo ploricó:

—Vehins, vehins, los de fòra y los de dins, tant los qui al ayre sóu posats, com los qu' estèu entafurats: lo rossinyol, que viu trist y sol, se vol casar; però no gosa, donchs es mólt pobret, y no mes al ser fosch, ben fosquet, canta sa

fatlera dintre la brosta de la torrentera... Postser fugirá.
 ¡Qui sap si 's morirá!

—¡Ay quin dolor!

—¡Quina tristor!

—Si se 'ns mor lo rossinyol, ¿qui 'ns darà consol?

—Parlèmne a la sexa amor.

—Portèmli tots un present.

—¡Si!

—¡Si!

—Demli goigs de tota mena.

—Que abiat, ben abiat surti de pena.

* * *

Lo rossinyol dins del torrent está content, mólt content. Va l' amoreta al séu costat, que ara mateix los han casat. L' esquirol los du pinyons (jo no sé pas si 'ls sabrán bons); la garsa, cintas y crestalls, trets de no pochs amagatalls; lo papelló los ha donat nèctar del bo; lo caragol, qui du la casa a coll, també a anarhi s' afanya trayent la banya; encara qu' es de nit, hi va de bona gana la sargantana; la formiga, duhent llevors, marxa sens triga; l' abella porta mel; l' aranya ha fet un cobricel a la parella enamorada, y la rosada hi ha deixat caure 'ls seus diamants; sota mateix, ha extès lo mussol un jas de plomissol; lo regarò, sobre-eixint pèl herbey, fa una cansó y l' acompanya 'l grill musích fent *zich, zich, zich*; obran lo càlzer totas las flors y omplan lo bosch vivíssimas olors; una cuqueta als nuvis va fent llum, fins que la llumeneta li ve a apagar tot d' una un raig de la lluna, qui, així que ho ha sabut, també hi acut. Callan las ramors, s' apagan las clarors, las flayres del bosch creixen. Lo rossinyol y l' amoreta se 'n van al llit...

—¡Bona nit!

* * *

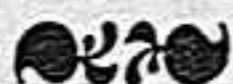
Quan las campanas tocan a missa, dintre del bosch hi ha una bella xerradissa. Tots los aucells cantan l' aubada a la parella enamorada. Un raig daurat del mateix sol, dóna 'l bon dia al rossinyol.

Es que 'ls esclats de gentilesa, d' amor y de bon zel posan alegres la terra y 'l cel.

Y ara 'l rossinyol, com no 's troba sol, canta que canta
ab joya vera entre la brosta de la torrentera.

ANTONI CARETA Y VIDAL.

Març, 1903.

CREPUSCLES

LEMA. EN L' HORA SOLEM-
NIAL EN QUE 'S FA FOSCH"

(ACCÉSSIT EN NOSTRE CONCURS)

V.

El sol se ponía quan las portas de la capella van obrirse; una monja ab habit negre en surt y al seu derrera, de dos en dos, una colla de nenas vestidas de blanch: caminan ab posat modest, serios, la cara rosada y els ulls alegres, que no se atrevexen a guaytar á cap indret: alguna carona mes viva que las altres se redresa, y la vista, busca la mare y seguex silenciosa la monja que va cap la gruta de la Verge de Lourdes que hi ha en mitj del jardí.

Entre aquells llavis que mitj desclou la rialla n' hi ha uns que 's desclouen y no riuen. Els ulls d' aquella nena no 's veuen sols sota el mocador humitejat, el llavi sengloteja. El mocador ha marxat; y aquells ulls blaus s' alçan y dexan veurer una mirada trista...

Han passat totas y totas somriuen, menos aquella.

Devant de la Verge s' agenollan y resan.

Ella s' axuga els ulls sagnosos de plorar, s' arregla el vel, creua els brassos y resta quieta.

De tots els indrets del jardí 'n surt una flaira potentia, l' aire es tebi y a tots els cors arriba l' alenada forta de primavera.

Ja s' axecan; y cada una d' ellas busca uns brassos que la estrenyin y uns llavis hont dexarhi la dolsor, la dolsor que 'ls hi ha dexat, en sas bocas tremolosas, aquell dematí la hostia blanca.

Totas tenen besos y abraços, sols aquella hermosa que no 'n trovará cap..... Si; els d' una vella criada y una senyora que no es sa mare; besos y abraços que la fan plo-

rar que la fan plorar de nou. "Encare no está bona la mama" pregunta..... Si el papa fos viu" y torna a plorar.

Prop d' ella un jove l' aguayta fa estona y enbadalit á penas contesta á sa germana, sos llavis mitj oberts aspiran ab forsa l' aire del cap vespre y semblan repetir les ecsclamacions d' aquella nena plorosa.

Fosqueja. La nena plorosa marxa del jardí. El jove vessa ab llavis cremants asa germaneta, ab la vista ficsa en la porta que engoleix aquella visió blanca el jóve ab pas incert marxa per el camí vorat de pebreeters. El dia acaba y dintre son cor naxía una cosa nova.

XIII

Ab recansa acabo de marxar de la casa de mos pares. Som al andén de la estació. Acaban de tocar la campana y fresejant passa la potentia máquina arrossegant llarga cadena de vagons: entre els vidres mitj entelats d' un d' ells he ovirat al passar una cara hermosa ben coneguda. El tren s' ha aturat; ab mos companys pujo al vagó. Trucan la campana, xiscla la máquina y als pochs moments han desaparecut els turons que vegeren mos ulls d' infant.

El sol ponent ab sos raigs clapeja de llum verdosa els boscos y els prats y ab dauradas bolbas envolcalla las masías y els camps. Un vent fret comensa á mourers.

Dintre el vagó mos companys riuen.

El tren s' atura. "Tres minuts de parada", cantan els empleyats ab tó cansoner.

Aquella finestra de vidres s' obra y un raig de sol voltat d' ombres m' aguayta y me saluda: baxo ens donem las mans y nostres ulls ja s' ho han dit tot. Torna a marxar el tren: Las ombres surtint de las clotadas s' esbandexan per arreu.

La cara rosada voltada de crespons, la veig un instant mes y torna á tancarse la finestra dels vidras entelats.

Pel cantó de ponent el cel d' un daurat verdós se va clapejant de tacas llampants, gallarets en mitj d' un camp de dauradas espigas, que en aquex instant se reflectsan dintre el reguitxol que llisqueja arran de la via.

El tren va pantejant moguent gros terrabastall en el prat calmós, llensant glopadas de boira blanca que rellisca per terra y se capdella ab els arbres.

La via seguex arran del cristallí regueret vorat de verdor y fullas grogas, y el serpent llerguerut s' arrossega pels ralls fresosament.....

Mon cor ya no anyora solsament la casa del meus pares y mos ulls guaytan ab amor aquells colors dexatats que semblan banyarse en las geladas aigüas del reguitxol: no m' encanto contemplant las masías, ni m' adono, de que el fret coll-torsi las fullas del herbey; sols dintre ma pensa bullen colors y somnis.....

Ditre el vagó tot-hom está mitj adormit; á fora un vent fret pessigueja ma cara; y ja solsament passen las siluetas de las montanyes, dels margens y dels arbres esfullats y carregats de gebre.

No sentó el fret, ab els brassos creuats sobre el pit, la mirada incerta, ficsa en las últimas clarors del dia rebo las caricias del aire d' aquella hora. Glassa.

Sento un frisament de goitg; mon cor bull: y la finestra dels vidres entelats resta tencada.

XVIII

La diligencia traquetejant feya via vers el poble per la carretera, llarga grisenca y humida.....

Devallavem dret al ponent quin cel vermellós s' apagava. Tot s' anava esfumant....

Feyam vía, paussada y sorollosament, per la dreta carretera y entorn del carruatje tot era quiet, humit, gris.....

Al arribar prop del poble allargassat en la clotada y enmantellat per la boira baxa, sentirem un so bivrant; gananch, gananch, gananch, gananch, sons que sa acostavan, gananch, gananch y que sentirem cada vegada mes aprop. En mitj de la boira s' endavinaren dos punts roitgs esfumats que també s' acostaren. Y es tornaren lluent, lluent, y exintne enllumenaren als qui els duyan definint la silueta d' un sacerdot que portava nóstr' Amo: Un aire gelat removía las místicas vestiduras. Tot sembla ha mort la diligencia s' aturá..... Per la carretera interminable no: s' oi cap remor. Vorejant la carreta pasaren arrant de nostres caps inclinats, l' escola tocá; gananch, gananch, gananch.

Sons plens de vida, que ens feren inclinar mes el cap: sons vius que en aquella hora del dia morent, ens feren esc-tremir.

De dret a sol ixent anaven caminant; de dret a solt ixent s' allunyaren.

El dia fini, altra volta restá tot quiet, humit, gris, mort; no mes la campana gananinch, ganananch clara, fina, vibrant.

Y la diligencia fressosament reprengué la vía vers el poble per la carretera humida negra interminable.

XAVIER ARAGÓ Y TURÓN.

BOIXÉDA

*Del costat del Ponent, cobrint la costa entera,
S' alsen, del mitx dels rocs, mes amagant la terra,
Mates en quantitat, que cultivar no 's deu,
Y vingudes aquí sols per voler de Deu.
Com no pujan molt alt y no s' estenen gayre,
No poden protegir ni del sól ni del ayre;
Mes sobre llurs ramells s' amagan lo rich-rich,
Y los llebrans pouruchs hi troban un abrich.*

*Tenen dures arrels y troncas que groguèjen;
Y quan, mortes pel fret, als ulls mes no verdèjen
Las fulles qu' han caygut dels aybres del vehinat,
Elles guardan las llurs, vert mantó satinat.
També pels jardineros son, dins l' hort, trasplantades,
Y l' una prop de l' altre, amb destresa posades,
Semblan desafiar, conservant llur verdor,
Los mossechs del ivern, y del gel la rigor.*

*No las deixan iguals. Delicades cintètes,
En triangul, en rònd, en carrat, petitetes,
Entornejen las flors com per las defensar:
Las mes altes, per l' hort defenen de passar;
Escapsades del cim, à cops de podadores,
Retallades després, per habils estisores,
Valen de pedra y cals; quan llur brot espelleix
Dirieu un paret que la molsa cobreix.*

*Se deixan manejar com si fossen de cera:
Docils al manament, van de dreta ó d' esquerra,
En amont, en avall; si, cansar d' estar dret,
Voleu vos assentar, de cadira y tapet
Tenan, en un cantó, y la forma y la mida;
En l' altre, las veureu s' altar en piràmida,*

*Figurar bola y pinya, ó be sobre del sol
Arrodonir llurs branchs, com lo disco del sol.*

*Eixes mates, mes tart, que siguin arrencades,
Y, prest, d' un tornador en las mans entregadas,
Sortirán del seu torn mil cosetes de preu,
Dels quals l' ignorant sol podria menspreu.
Aqui son ustensils per contentar cuynères,
Vasos de pebre y sal, forquilles y cullères;
Per rentar, batadors, pipes pels fumadors,
Y, grochs com un safrá, morters y talladors.
Veniu, senyor amich, en lo lloch ahont creixen
Eixes mates del bosch, qui tan soviny serveixen;
Al mitx d' elles veureu una flor espellir,
A vos es reservat, m' han dit, de la cullir;
Partim donchs pel pays d' hont raja l' aygua freda:
Hi trobarem lo Boix, no lluny de la Boixèda.*

† Canonge JAUME BOIXÉDA.

Perpinyá.

CONVIT DE LA SAGRADA FAMILIA

POESIA ESCRITA AB MOTIU DE LA INAUGURACIÓ DEL ALTAR QUE LAS SENYOR-
RETAS DE LA CONFERENCIA DEL ROPER DEDICAN Á LA SAGRADA FAMI-
LIA EN LO TEMPLE EXPIATORI D' AQUESTA CIUTAT LO DIA 17 DE JUNY
DE 1903

Veniuhi tots al arbre,
al arbre del Amor;
si regalada es la ombra
la fruyta n' es mellor.
† J. Verdaguer, pbre.

*De vostres cors tendrivols ab l' amorosa ofrena,
un rich palau, doncellas, de gloria heu enlayrat,
y al arrivá al Empiri lo desitj que os alena,
per ferhi llarga estada, del Cel hem devallat.*

*Ja som entre vosaltres; eternament restarhi
per conhortar á l' hora, volem, als tristos cors;
floreixen vostres somnis vessant del reliquiari
que serva com á perlas vostres mes purs amors*

*Veniuhi, ánimas tristas, sovint á enmirallarvos
enfront l' espill clarissim que ho es lo nostre altar,
com á la font mes dolsa veniu á sodollarvos
y erol de flors galanas será la vostra llar.*

Aquells que ab llurs almoynas ens han bastit l' estada

*posantla y tot á l' hora en clós sant y sagrat,
bè mereixen en premi pera tot temps l' entrada
y en nostra companyia copsar la eternitat.*

*Entreuhi sens temensa: infants podreu jugarhi,
ab cor obert s' espera gojós lo Nin Divi;
Jovincels somniayres, veniu á reposarhi;
l' Amor que cobejavaho lo trovareu aqui.*

*També vosaltres, verges, que en mitj de la boyrada
porugas lo pervindre desolador guayteu,
bon punt del cor vostre o la sentiü caure aclofada,
en nostre racé ombrivol coratje rependreu.*

*Y 'ls que ja esgroguehidas contemplan llurs coronas
que 'l vent ab tota furia comensa d' esfullar,
si 'l cansament los sopta bregant entre las onas,
aqui un port segurissim tindrán hont reposar.*

*Per tots tenim dolcesas del mon desconegudas;
si espinas punxagudas
un jorn crudel os clava remey hi trovareu;
á arraceraus á l' hombra d' aquest Arbre de Vida
veniuhi desseguida,
puig ab la pau beneyta la Gloria alcansareu*

MERCÉ PADRÓS Y BUSQUETS.

L' ART A GIRONA

“ELS VELLS”.—“EL COR DEL POBLE”.—“FLOR TARDANA”.—“EL PRESTIDIGITADOR”.—L' ORFEÓ CATALUNYA.

Feia temps, massa temps, que aquesta secció quedava en blanc per manca de coses criticables i nosaltres ens ensopiem am aquet dols sopar que envolcalla a la nostra ciutat, i que ficantse pels cosos els immovilisa deliciosament, fent que un actiu sembli un mandra i un mandra un mort. Plé de la nyonya que s' experimenta en un despertar sobtat, comenso la tasca i no estranyin si la escursu tan com puc, pro crec que un treball massa fort em reprendria després de tantes quinzenes de no fer res.

Tinguin en compte també, que les crítiques de les revistes de provincies, si no s' ocupan de lo que nex en la propia capital, han d' esser un trist resó de lo dit pels altres i si no hu son pitjor; aleshores el critic es un beneit que vol distingirse i 'l seu pré no torserá pas la marxa solemne de la opinió literaria.

Comensém doncs i fem-ho lleugerament ampro posanti, com tenim per costum, els nostres quatre cuartos.

“Els Vells” d' en Iglesias que es representaren per primera volta en

aquesta ciutat, ja n' han fet la crítica gairebé tots els diaris i revistes de Barcelona i aquí mateix els pocs qu' hi han també hi han dit la seva. En general aquestes crítiques eren molt favorables al esmentat drama i llegintles un se feia la il·lusió de que l' Iglesias venia a donar, a la literatura dramàtica catalana, una nova empenta portant-hi quelcom modern fonament filosòfic i social.

La crítica famolenca d' aquexes coses, esperant aquexes coses, ha volgut veure en "Els Vells" més de lo que hi havia, i l' Iglesias al trobar l' assumpte potser també va volguer fer alguna cosa més de lo que podia fersen.

La crítica i l' Iglesias s' han equivocat: "Els Vells" es un drama notable que enriquirà la galeria dramàtica catalana, pro de lo que tothom busca en els temps moderns no hi ha res. Com molts d' altres drames catalans te qualitats molt remarcables, te defectes en veritat mes petits que les qualitats, hi ha tres actes ben enquadrats, escenes plenes de realitat i sentiment, i per sobre de tot axó un *pols de filosofia* (sembla socialista) qu' es demostra am paraules un bon xic afectistes, que demanen els aplaudiments de les masses.

I restém allà ont erem; "Els Vells" es un drama mes i sense serho, sense tants actes, sense intriga, sense forses escenes que res tenen que veurer am l' assumpte i que farsides d' un vulgar realisme son lo suficienment discretes per no resultar pesades, hi havia pasta per fer quelcom que impresionés profundament, i ja que no 's presentaba un problema impossible de resoldre sociològicament parlant (doncs em sembla que conseguir un sou pels que l' edat inotilisa no es pas cosa del altre mon) presentaba un aspecte de la vida humana; l' *última tristesa* del home.

Aquesta realitat esfereidora tenia que posarla de relleu davant del públic am tota sa nuesa, am tota sa trágica sensillesa, sens dexatarla, sens contrestos rebuscats, sensa que s' hi endevinés la habilitat del dramaturc, i un cop impresionats els espectadors dexar que a soles ennegrit el cor per la veritat representada, filosofessin quisqun segons ses tendencies i en lo mes pregon de llur consciencia busquessin la manera de allaugerar tanta amargura.

La veritat es que sent l' Iglesias jove, sembla que tenia que tenir mes afany de originalitat i dexar de banda procediments gastats que l' entrebanquen fent que alguns dels seus drames si endevini solament una tesis atrevida perduda en una mar de detalls i dialectes, molt realistes fets, am molta bonhomia empro innecessaris que la disfressen i la transformen.

En "El Cor del Poble" també peca de lo mateix; alli, no hi ha prou materia per tres actes i si n' hi ha resulta mal compartida; se li escapa la solució en el primer acte i els altres s' aguanten per voler de Deu, artificiosament, enganxen escenes que poden resistirse gracies al esperit de observació que revelen i la trassa am que estan dialogades.

En quan a "Flor tardana" am tot i tenir un titul sugestiu i poetic es senzillament un quadre de costums que es veu am gust i demostra lo que fins ara em vingut dient; que l' Iglesias no es cap filosof ni cap mo-

dernista enamorat de les grans síntesis simbòliques, sinó senzillament un observador mes o menys sensible i un escriptor de trassa.

Per representar les dos produccions últimes de que hem parlat vingué en Borrás, que les dirigí, fent que millorés en gran manera la companyia de la Castillo que dit sigui en son honor treballaren tots am fé i bona voluntat.

Dit primer actor representá d' una manera notable el monolec d' en Rusiñol titulat "El Prestiguidador" que si be hi ha alguna cosa rebuscada també hi ha moltes gracies plenes d' humorisme, i está escrit am la sal que sab ferho i qu' es personalísima de l' autor de "La Alegria que passa".

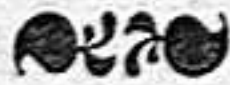
* * *

Poques vegades hem fruit a n-aquí a Girona sensacions tan agradoses com les que en les pasades fires de maig va proporcionarnos l' "Orfeó Catalunya" de Cassá de la Selva. En el concert que va donarnos en el Teatre Principal ens ferem carrec dels avensos d' aquella entitat en l' art que conrreua, avensos que avui el posen a una envejable altura entre les institucions del mateix genero que estém acostumats a sentir. Cantaren amb una afinació i delicadesa ben remarcables, distingintse en la corda baixa que es de lo millor que corre. De totes les composicions que ecxecutaren les qu' ens impresionaren més agradablement son sens dubte "L' Emigrant", la balada gallega "Negra sombra" i "Ecce panis", "La filla del marxant" i "La Pastereta". "La nit de Nadal", es una composició deslligada que te trossos d' una vulgaritat esferidora, sobre tot el recitat que canta el Sr. Cortacans, que am tot i dirlo d' una manera delicada, sempre sembla un recitat d' ópera italiana, de les mes italianes.

Dit senyor canta també am veritable gust la "Flor de la immortalitat" que te un acompanyament a boca tancada ple d' armonia, que encisa profundament.

Si poguesim disposar de mes espai ens ocupariem del "Orfeó Catalunya" com se merex pro no acabarem sense encoratjar de ferm a Mossèn Garcia, quin esforços i constancia no serán mai prou alabats, ecstenent ensemps la nostra felicitació als orfeonistes quina tasca be s' ho merex.

Cantant se fa pátria i es fa art; les dos coses mes nobles de la terra.
—P B.

FARUM D' IMPREMPTA

EN FRANCESC PUJOLS.—"EL TRADICIONALISTA".—LA D' INCA".—L' ARS MAGNA.—L' AME FRANÇAISE.—DISCURS D' EN ROCA.

El derrer nombre de *Catallunya*, publica algunes de les composicions distingides en els derrers Jocs Florals de Barcelona. En ell es fa la presentació del poeta premiat am la Flor natural: "en Pujols es un poeta. Y es un poeta ingenuu en el seu *Idili*, que vol ser clàsich, y en

sa hermosa *Balada de las Fiestas*, qu' es un recull de frescas y diàfnas inspiracions populars; y sobre-tot es ingenuu en sa cara, y en sa presentació y en tota sa persona... No més conech den Pujols las dugas poesias qu' ha enviat als Jocs Florals y desd' are confesso que l' accèssit me sembla molt superior al premi..... Per are, doncs, en Pujols com a poeta clàssic es no mes una esperansa. Al costat de las augustas estrofas de Mossen Miquel Costa y Llobera, en Miquel S. Oliver, en Gabriel Alomar, que pobra y que imperfecta apareix la poesia clàssica catalana!—En cambi, en Pujols, com a poeta popular te una forsa extraordinaria, una plasticitat inestroncable. Aquí no es una esperansa, es una espléndida realisació. Cal llegir *Corpus y Divendres Sant*—per citar dos fragments.—Si exceptuèm las inoblidables inspiracions d' en Pijoan, no trobarem res tan franca y espontaniament popular en tota la nostra literatura“.

—*El Tradicionalista*, d' aquesta capital, dedica una part de son nombre corresponent al 16 del present mès, a la commemoració del XXV aniversari de la elevació a l' Episcopat del Dr. Tomás Sivilla i Gener, nostre estimat bisbe. A més d' un vers del llorejat poeta, amic nostre, en Miquel Juanola, publica alguns datos interessants sobre la persona del Dr Sivilla. “A l' any 1842—diu—comensà á exercir la carrera d' advocat, adquirint senyalada reputació per la seva ciencia y la sensatés en donar els seus consells. Publicá unas *Adiciones á la Glosa* de Gregorio Lopez y a las *Instituciones canónicas* de Salvagio. Fou Regent de primera clase en la facultat de Dret y catedràtic en Sagrats cánons desde 1848 á 1851

Estaba ja ordenat de subdiaca quant se convocaren oposicions á la Canongia Doctoral de Barcelona y inclinat á la carrera eclesiástica hi va pendre part ab aytal llument que las va guanyar y es va ordenar Prevere“.

—Hem rebut la visita del setmanari *Es ça d' Inca* que es publica a Inca. Al sortir en sa segona tongada fa sa presentació, de quina en copiem:

“Es cap derrer nos som resolts, y avuy tornám investí a la tasca que dexarem comensada. Ab lo número dotze, en nostra despedida feyen avinent: que no havien pertenescut a cap comunió política; are seguirem el meteix cami, axi es, que no serem mes que Inquers y res pus, del partit d' *Es Ca d' Inca*, qu' es lo meteix que si diguessem: del partit de la bona fé y honradéz, tot sempre en benefici de la Patria petita, retreguent les seves glories y grandeses passades; y cullint dels seus agres, les seves tradicions y costums benheurades.“

Agraim coralment la visita i dexem establert el cambi.

—*La Revista Luliana*, publica una senzilla ecsposició de l' *Ars Magna* del Beat Llull, original del filosof catalá M. Salvador Bové. N' ecstractem lo següent que pot esser interessant per nostres llegidors:

“La *Ars Magna* luliana es l' Art y la Ciencia Universal que té per autor al Doctor Arcangélich lo Beat Ramón Llull.

Dihém qu' es *Art*, perque ab preceptes y regles nos dirigeix quan

cerquém la veritat; *Ciència*, perquè es lo conexement cert y evident de les coses en llurs causes adquirint ab l'auxili de la rahó natural: també s'ocupa de coses á les que la llum natural no arriba, però aleshores se val de la fe sobrenatural, y'l conexement que d'elles n'atrapa may es complet ni evident; *Universal*, perquè els Principis d'aytal Ciència contenen y abarcan los principis de totes les demás ciències que hi pugan haver, com la Teologia, la Filosofia, la Lògica, lo Dret, la Medicina, etc., les quals per aquesta rahó s'anomenan ciències particulars, y llurs principis, principis particulars; y li dihem *Magna*, gran, perquè en virtut de lo dit, nos ofereix y'ns fa trobar grans demostracions y grans solucions, y axó en tots los ordres del saber humá “

—Se 'ns ha enviat el nombre extraordinari d' *L' Ame Française*, corresponent al més de mars, de quin nombre no havem parlat mes aviat per un descuit completament involuntari. Al devant hi figura un fragment del *Canigó*, am les traduccions italiana, castellana i francesa, degudes respectivament a na Maria Licer, El Conde de Cedillo i M. Jules Delpont. S' hi veuen a més importants treballs del senyor Bisbe de Perpinyá, dels escriptors valencians Teodor Llorente, Josep Bodria, Josep M.ª Puig, Francesc Badenes, Antoni Palanca, dels francesos G. Decurtins, L'abbé E. Rous, del Mallorquí M. Alcover, dels catalans V. Balaguer, M. de Palau i altres. Es un nombre del tot escullit. I ara que ens ve a tom, manifestem a l'amic que 'ns ha proporcionat l'esmentat nombre, que desitjariem fer el cambi amb aquesta simpàtica revista, quin lema es: “Religió.—Patrie”.

—El discurs am que en Josep M.ª Roca, president de l' “Unió Catalanista”, contestà a la senyora Armengol de Badía, al rebre la bandera de les dones catalanes está concebut en els següents termes:

“SENYORA:

La “Unió Catalanista” vos agraeix desde lo més pregón de la seva ànima catalana la preuhada Bandera que las donas de la nostra Catalunya han teixit tirantse la patriótica llensadora d' un poble al altre pera que sia grandíós mantell que abrigui á tots los catalans de bona voluntat.

Grans mercés á vos, ilustre dama, y grans mercés á vostras germanas en Patria Catalana. La “Unió Catalanista” vos fa serment de trasmetrer, si bé ab lo mateix or potser ab més sanch encara á vostres fills, aquesta Bandera que 'ns entregueu, tres voltas Santa: Santa pels recorts sagrats que simbolisa; Santa per esser feta ab sengles brins de seda eixits de cors de donas catalanas, y Santa pel fi sublim á qu' está destinada, perquè ella será la redemptora de la Patria.

Sobirans que bastíreu a Poblet! Reys d' Aragó de nissaga catalana quins esperits avuy sembla que papallonejan per aquestas runas estimadas! la Bandera que passejareu triomfant per mar y terra, la que fereu estimar dels vostres vassalls y respectar dels contraris, ha re-nascut de sas cendras y ha volgut voleyar per primera vegada en aquest reliquiari de la nostra nacionalitat. Jo vos prech en nom de la “Unió Catalanista”, que vostras ànimas visquin ab nosaltres pera que poguém sostenirla sempre triomfant, sempre gloriosa.

Comte d' Urgell: víctimes de Joan II y de Felip IV, y vosaltres que us diguereu Joseph Moragas y Bach de Roda y Rafel de Casanova y tots els defensors de las llibertats de la terra, la vostra sanch generosa caygué en terror xorch, la llevor sembrada á Casp ha tret florida, mireula, quina flor més gemada y més hermosa! Regada ab sanch res te d' estrany que nasqués ab sanch barrada ..

Catalans! L' angel de las nostras llars, lo que 'ns agombola de petits y ens bressola ab cançons de la terra, lo que 'ns assadolla d' amor y ab nosaltres comparteix alegrías y tristesas, lo que saludém ab lo nom inefable de filla, d' esposa y de mare, ens recorda que tenim Patria, pero Pátria única, sola, indivisible, simbolisada en aquets quatre pals de sanch sobre camp d' or, defensats pel gloriós cavaller Sant Jordi del dragó que rastrejant dessobre d' ells pretent entelar la seva puresa immaculada. Estimemla tots aquesta Bandera, veneremla tots y defensem-la: que ella, es la Patria. Ab nostres brassos estrenyem-la sobre del nostre cor mentres bategui, y quan vinga la mort que fentnos de mortalla ens abrassi á nosaltres.

Catalans, germans meus! Ja tenim Bandera!
Catalunya! Aixecat y camina!"

ESPIGOLANT. -- CRÓNICA

Degut al retràs que portava el darrer nombre d' aqueta revista, ens es impossible ser en aquet puntuals am nostres llegidors. Prometem, doncs, d' avui en avant que procurarem més llestesa. Si no fos qu' amb el sou que paga el senyor Director a n-els actuals redactors de VIDA no trovaria gaire ningú pera càrrecs tan honorífics, ja 'ls hauria enjogat tots a dida cent i una vegada: què hi farem! son joves.

En la capella del Palau Episcopal de Barcelona, l' Emm. Sr. Cardinal Bisbe beneí la bandera costejada per les dones catalanes i destinada a la "Unió Catalanista". En el saló del Trono de l' esmentat palau, convidades per la senyora Armengol de Badía, s' hi va aplegar gran nombre de senyores, la Junta Permanent de l' Unió, varis ecs-presidents de la matexa, molts representants d' altres entitats, i l' A. de Riquer, autor de la bandera.

La important revista *Patria*, de Tarragona endressa son nombre de Maig a l' anada de l' *Orfeó Catalá* á n' aquella capital.

En els Jocs Florals celebrats a Lleida guanyà la Flor natural en Pere Palau Gonzalez de Quijano. Llegí el discurs presidencial, que fou en vers, el conegut poeta en Francesc Matheu.

L' agrupació catalanista d' Olot ha publicat el cartell del XIV certam literari d' aquella vila. S' oferex una munió espantosa de coses d' art com [apremis; i, ai; que bax la capa de l' art s' amaguen a voltes obgetes esquifits i de tan poca sustancia que acaben de convèncer a

l' autor llorejat de que la poesia no te prèu. Ei! no n' em vist res anca-
ra d' aquet certam, i com a proba palesa d' imparcialitat ferem constar
que també hi van en doina una ploma d' or, un rellotge del matex me-
tall i una ploma d' argent. Per falta d' espai—de tan en tan ens va bé
de fer l' home—no podem reproduir tot el cartell; axís es que n' estrac-
tarem lo que 'ns passa pel cap.

Es concedirà: la *Flor natural* a la mellor poesia de tema lliure; *una ploma d' or*, ofrena de la Agrupació Catalanista d' aquella vila, a la mellor poesia de Pàtria; *un obgecte d' art*, ofrena del senyor Rec-
tor, al mellor treball en prosa ò en vers, de tema lliure; *una ploma de plata*, qu' oferex el senyor Rector de Santa Maria de Bianya, als me-
llors goits en llaor de Sant Miquel del Mont de la Vall de Bianya; *un rellotge d' or*, de don Camil Mulleras, a la mellor memòria sobre la influencia de les arts aplicades a la indústria, per agermanar artistes amb industrials i fomentar noves industries a Olot; *una obra d' art*, original de l' escultor en Josep Clarà, al qui mellor descriga en vers ò en prosa la lluita d' un artista per arribar a son ideial; *un cuadro al oli*, original d' en Berga (pare) a la mellor rondalla de nostra terra; *altre cuadro a l' oli*—a Olot va bé que n' hi ha molta de gent que 's pot portar l' oli para oferir en concursos—original d' en Menció Domenge a la mellor poesia humorística; *una imatge del Sagrat Cor de Jesus*, ricament decorada, reproducció d' una escultura d' en Josep Llimona, oferta per la casa *El Arte Cristiano*, a la mellor cansó de sabor popular i montanyenc, sobre una poesia inèdita ò no; *una imatge ricament decorada*, que la casa *El Sagrado Corazón*, oferex a la mellor composició en prosa ò vers preferint la última que descrigui una costum tipica, tradicional d' aquella encontrada; *una imatge del nen Jesús*, ofrena de la casa *Las artes Religiosas* a la mellor poesia mística.

Les composicions presentades a concurs, deuen enviar-se al secre-
tari del Jurat en Josep Soler, carrer de Sant Esteve, abans del 15 d' agost vinent.

Formen el Jurat Calificador: Ramón Picó i Campamar, Pere Llo-
sas i Badia, Dr. Lluís Puigmitjà i Jordà, pvre., Josep Berga i Boix i Josep Soler i Colomer. La composició musical serà judicada per la secció de música de l' "Institut Olotí".

En el present nombre publiquem una poesia inèdita de las dos que tenim en cartera del poeta Canonge Boixeda, (a. c. s.) que 'l nostra respectab'le amic el llorejat escriptor M Jules Delpont ha tingut la amabilitat d' enviarnos.

S' acaba de publicar un volum de poesies catalanes, degudes a la acreditada ploma d' en Ramón Suriach Senties, i que duen per títol *De la Vida*.

A la Diputació hi ha hagut un tronc d' il-lustres fenicis que s' han oposat á que 's fes us de la nostra llengua en les sessions que aquella corporació celebra. ¡Patriótic sacrifici ja mai prou alabat! Ells [segui-
rant enraonant en l' harmoniosa parla forastera am perill de fer som-

riure al secretari i se objecte de la brometa intencionada, pro el mapa de Espanya no 'n valdrá menys ni hauràn de reformarse les geografies.

Ombra gegantina del gran Cervantes no vinguis per aquí, no passis pel carrer de la Industria ni per altres indrets mes centrícs, i sobre tot no 't fiquis á la Diputació! El teu Quixot ha degenerat, ha perdut sa magresa, es muda i s' enclenxina, paga lletres, mol simá, ven claus de ganxo i lo que 's mes horrible en les solemnitats gasta ton idioma.

L' Associació Regionalista "L' Escut Emporitá" de La Bisbal ens ha enviat la següent convocatoria per a sos primers Jocs Florals que celebrarà si Deu ho vol el dia 16 del vinent agost a les 3 de la tarde i en el Teatre Principal d' aquella vila. Se concedexen dotze premis, veusen aquí alguns:

La Englantina que oferex el M. I. Ajuntament a l' autor de la millor composició en vers sobre fets històrics ó gestes glorioses de Catalunya, ò be sobre usatges i costúms de nostra ben-volguda terra, essent preferida en igualtat de mérit la escrita en forma narrativa de romans ó de llegenda.

La Viola d' or y argent, ofrena de L' "Agrupació Arts i Lletres Catalanes"; se 'n farà entrega a l' autor de la millor poesia lírica, relligiosa ò moral.

La Flor Natural, premi nomenat d' honor i cortesia, ofert per L' "Escut Emporitá", s' adjudicarà a la millor composició en vers sobre tema que 's dexa al bon gust i franc esculliment l' autor.

Un objecte artistic, ofrena del Exm. Senyor Marqués de Camps, Senador del Regne, al autor de la millor poesia referent a la barretina.

Un objecte artistic, ofert per D. Bonaventura Sabater y Burcet, Diputat á Corts, á la millor composició en vers que canti el popular ball la Sardana.

Un objecte d' art, que oferex D. Albert Camps i Armet ex-Senador del Regne, al millor vers que descrigui un aplec en el Santuari de Nostra Senyora dels Angels (Bisbat de Girona).

Un objecte d' art, ofrena de D. Bonaventura Carreras, Diputat provincial, al que millor descriga en prosa, un quadro de costums de la regió bax-ampurdanesa.

Les composicions deurán dirigir-se al Senyor Secretari de la Comissió organísadora, avants del dia primer d' Agost prop-vinent en la forma que s' acostuma.

Formen el Jurat calificador.—D. Ramón E. Bassegoda, President.—D. Jacinto Laporta, D. Claudi Planas i Font, D. Ramón Masifern, Vocals.—D. Josep M.ª Folch i Torres, Secretari.